

opusdei.org

Pridruženi sinovi i kćeri: duboko korijenje i visoke grane

Poziv u Opus Dei kao
pridruženi sin i kćer:
neograničeno polje mogućnosti.

23.08.2023.

Godine 587. pr.Kr. Jeremija se nalazi u Jeruzalemu i prima neobično proročanstvo u kojem Gospodin od njega traži da kupi jedno polje. Prorok, pomalo zbunjen, posebno konkretnom situacijom u kojoj se to

dogadalo, odgovara: „Gle, bedemi opsade stižu do Jeruzalema da ga zauzmu, a grad će biti predan u ruke Kaldejcima (...). Ali ti si mi, Gospodine Bože, rekao: Kupi sebi njivu!" (Jr 32,24-25). Međutim, Gospodin inzistira. Želi ponuditi tom gestom proroka znak za svoje selo i za nas: „Sakupit ću ih iz svih zemalja (...) i vratit ću ih na ovo mjesto, i nastanit ću ih u miru (...). Dat ću im jedno srce i jedan put (...). Uživat ću čineći im dobro. Svim srcem svojim i svom dušom svojom učinit ću da se ukorijene u ovoj zemlji" (Jr 32,37-41). Sam će Bog pošumiti polje tim drvećem koje su njegova djeca; Osobno će posaditi svako sjeme, učiniti da proklija, izraste i pusti korijenje.

Duboko ukorijenjeno zvanje

Slika vatre često se koristi da bi se govorilo o evangelizaciji: poruka koja se brzo širi, paleći sve na svom putu

(usp. Lk 12,49). Međutim, vatra obično ne traje dugo i za sobom ne ostavlja ništa osim pepela. Zbog toga se uz sliku vatre koja se širi može ići i na sliku šume koja se sije i raste (usp. Mt 13,31). Proces ukorjenjivanja prvih sjemenki može biti spor, ali, nakon što drveće počne rasti i formira se šuma, život eksplodira u beskrajnom mnoštvu oblika, zvukova i boja; neizmijerna raznolikost biljaka, životinja i drugih oblika života uspijeva u sjeni ovih stabala. Ono što je bilo prazno zemljište postaje ugodno, svježije i useljivo mjesto. Drveće učvršćuje zemlju, izaziva povjetarac, privlači kišu, zadržava vlagu, pročišćava zrak; hrani i daje utočište svim vrstama stvorenja. Nema više sile koja može zaustaviti snagu života.

Zadaća evangelizacije koju provode pridruženi usred svijeta mogla bi se usporediti s tom šumom. Prelat Opusa Dei, objašnjavajući dar poziva

Djelu kao pridruženi ili pridružena, govorio je o njegovoj sposobnosti ukorjenjenja apostolata, njegovanja velike raznolikosti odnosa i dosezanja u dubinu[1]. Mogli bismo sažeti te mogućnosti rekavši da je zvanje pridruženih zvanje korijena, što nam govori o posebno čvrstim i dubokim korijenima, koji ostaju jaki usred nemira našega svijeta. Mnogo puta se to korijenje smjesti na određeno mjesto; u drugim prilikama ili razdobljima, zbog posla, studija, obiteljskih ili drugih razloga, osoba se može seliti s jednog mjesta na drugo, a ova prebacivanja korijena prilika su za novo ukorjenjivanje. Ali izvan fizičkih korijena, postoje korijeni u obliku prijateljstava vezanih za zemlju, koja daju život. Iza ove sposobnosti da se ukorijeni — ponekad ponegdje, a uvijek u srcima ljudi — postoji posebna milost, posebna božanska volja: «Svim svojim srcem i svom svojom dušom

učinit ću da puste čvrste korijene u ovoj zemlji » (Jr 32,41).

„Razmislimo dakle o važnosti čuvanja korijena – poziva nas papa Franjo – jer samo ako idemo dublje, grane će rasti prema gore i donositi plodove. Svatko od nas može se zapitati: koji su najvažniji korijeni mog života? Gdje sam ukorijenjen? Sjećam li ih se, brinem li o njima?»[2].

Ukorijenjenost u Bogu: dar celibata

Gdje sam ukorijenjen? Korijeni nam govore o zemlji, onoj zemlji koja je za izabrani narod imala temeljnu vrijednost jer je bila Božji dar, a svaki je Izraelac imao odgovornost u njoj uživati, čuvati je, učiniti plodnom i predati je idućoj generaciji. Stoga je iznenađujuće da, kada je obećana zemlja bila raspodijeljena među različitim plemenima, jedno od njih nije dobilo ništa. Bilo je to Levijevo pleme,

određeno za štovanje Gospodina. Daleko od naricanja, leviti su molili: „Gospodine, ti si dio moje baštine (...). Imao sam sreće što sam imao lijepu parcelu!” (Ps 16,5-6). Shvatili su da komad zemlje koji ih je dotaknuo nije ništa više ni manje nego... sam Bog! Gospodin im je htio biti „temelj njihova postojanja, temelj njihova života”[3].

U tom Božjem izboru možemo pronaći „pravi temelj celibata”[4], također i onoga na koji su pozvani pridruženi i numerariji. Sam Bog je tlo u kojem srce u celibatu pušta korijenje. Biskup Fernando Ocáriz uključuje u svoje pismo o pozivu u Opus Dei ovu duboku viziju celibata, kako bi otišao dalje od tumačenja koja bi mogla biti djelomična ili manjkava. Dapače, on ističe da se „celibat ne bi trebao smatrati isključivo ili primarno funkcionalnom opcijom, to jest nečim prikladnim da se više

posvetimo radu Djela ili da možemo ići s jednog mjesta na drugo. Istina je da celibat to omogućuje ili olakšava, ali njegov temeljni motiv je da bude poseban dar poistovjećivanja s Kristovim životom“[5]. Celibat je posebna identifikacija s ovim aspektom Isusova srca: on je slika u kojoj se ogleda svatko tko primi ovaj dar. Zbog toga je celibat potpuna suprotnost individualizmu: on omogućuje posebnu otvorenost Bogu — poput one Levijeva plemena — i posebnu otvorenost prema drugima — baš poput Kristove.

Ovaj poziv — koji primaju i numerariji — možda blista svojom vlastitom jasnoćom u pridruženima, kojima možda nije bliska potpuna dostupnost za obuku ili zadatke, ili mogućnost da putuju s jednog mjesta na drugo. Pridružene i pridruženi — piše Otac — „iskustveno pokazuju što je predanje Bogu usred svijeta, nepodijeljenim srcem (...). Vi svojim

životom očitujete slobodan karakter apostolskog djelovanja svakog krštenika, vršeći ga svom snagom celibatskog srca“[6].

Ovako je jedan pridruženi objasnio svoj poziv svojoj braći nedugo nakon što ga je otkrio: „Predao sam svoj život Bogu u Opusu Dei. Nastavit ću kod kuće i na poslu, kao i uvijek. Ali moje je srce cijelo otvoreno služenju za Boga. Želim ga služiti nasred ulice“[7]. U današnje vrijeme prihvatiti poziv na celibat nasred ulice može izgledati pomalo naivno ili ludo... Gotovo kao kupnja polja u Judeji za vrijeme babilonske opsade. Zbog toga je dobro ne izgubiti iz vida činjenicu da je poziv na celibat Božji dar koji ima snagu preobraziti sredinu u kojoj je to sjeme posađeno. Osim toga, svijet je žedan ovog dara, iako to često ne zna. Benedikt XVI. rekao je da „naš svijet treba svjedočanstvo Boga koji ga odlučuje prihvatiti kao zemlju na kojoj se

temelji njegov život. Upravo je zato danas, u našem današnjem svijetu, celibat tako važan»[8].

Sveti Josemaría, posebno se osvrćući na svoje pridružene kćeri i sinove, objasnio je da „svatko, u Djelu, ima posebnu i dovoljnu Božju milost da nježno živi svoju predanost Bogu u svijetu. Na ulici imamo svoju ćeliju i na ulici smo kontemplativci: dovoljno je delikatno se pridržavati Pravila, konkretnih i širokih u isto vrijeme, koja se mogu promatrati - prilagođavaju se kao rukavica ruci - u svakoj okolini“[9]. Svaka norma životnog plana je susret koji nam Gospodin nudi da bismo u njemu pustili duboke korijene. Odatle, dobro ukorijenjeno u životu prisnosti s Kristom, raste sjeme poziva položeno u srce svake osobe; „Kao stablo kraj vode zasađeno, koje korijenje pušta podvodnim vodama, ne boji se vrućine, a lišće će mu ostati svježe, neće se brinuti u sušnoj

godini, niti će prestati davati plodove" (Jr 17,7-8).

Korijeni u društvu i u ljudima

Sva su tla dobra da sjeme poziva Opusa Dei pusti korijenje. Tako je to od kada su počela pristizati prva zvanja, toliko raznolika, a tako ih možemo vidjeti i danas. „Nalazite se u vrlo raznolikim okolnostima i krećete se u svim vrstama profesionalnih okruženja", piše Otac. „Vaš život se otvara neograničenom polju mogućnosti»[10]. U ovom vrlo raznolikom području rada i ljudskih odnosa, izražavaju „na posebno jasan način što je Opus Dei, posvećujući običan život, profesionalni rad i obiteljski život, bez mijenjanja mjesta" [11]. Kao što je Paco Uceda — jedan od prvih pridruženih — objasnio, životno svjedočanstvo pridruženih pokazuje da je „misija Opusa Dei vrlo jednostavna. Svatko treba tražiti

Boga u svom stanju i zanimanju. Ja kao pripravnik, ti slikajući; liječnik kao liječnik; i odvjetnik i činovnik i zemljoradnik svaki na svome. Radi se o tome da budemo sveci kroz normalna zanimanja svakoga dana, u običnom, svakodnevnom radu“[12].

Sveti Josemaría bio je potaknut mišlju o velikom djelu evangelizacije koje će njegove pridruženi kćeri i sinovi izvršiti „u cijeloj velikoj panorami Djela“[13]. Dnevnik jednog od prvih suradnika pripovijeda o posjetu Encarnite Ortege, koja je u to vrijeme živjela u Rimu i surađivala s utemeljiteljem Opusa Dei.

„Encarnita, okružena svima nama željnim slušanja, počela je pričati i pričati... dva sata i nikad ne bi završila, niti bismo mi prestali slušati sav taj veliki sadržaj koji nam nosi riječ Božja.“[14]. Encarnita im je rekla da Otac puno očekuje od njihova zvanja, jer mogu doći „do

dno društva”[15]. „Zavidim vam“, rekao bi sveti Josemaría jednom drugom prilikom svojim pridruženim kćerima i sinovima, „vaše predanje Bogu potpuno je i cjelovito kao moje, ali vi možete ići dalje“[16].

Ta sposobnost da se uđe na dno i ide dalje povezana je sa sposobnošću pridruženih da puste korijene, uspostave brojne i duboke odnose, dajući dubinu apostolatu Crkve, osobito u svom profesionalnom okruženju, u onome gdje su Kristovi svjedoci: „Većom postojanošću na svakom mjestu, olakšavate ukorijenjenost apostolata; vaš način života omogućuje vam da njegujete veliku raznolikost odnosa i to na vrlo stabilan način: obiteljski, profesionalni, u susjedstvu, u mjestu, gradu ili zemlji u kojoj živite. „Vi stižete dalje“, kako je potvrdio sveti Josemaría, ne samo u širini apostolata, nego u dubini“[17].

Sve je to moguće jer je „u Djelu glavni apostolat uvijek apostolat prijateljstva. Ovako je to naučavao sveti Josemaría: „Najveći plod rada Opusa Dei je ono što njegovi članovi stječu osobno, s apostolatom primjera i odanim prijateljstvom sa svojim kolegama: na sveučilištu ili u tvornici, u uredu, u rudniku ili na polju”»[18]. „Pridruženi”, napisao je Otac, „vršite Opus Dei uglavnom kroz dubok osobni apostolat u vašem vlastitom profesionalnom i obiteljskom okruženju”[19].

Ovo posebnom snagom potiče dar celibata: ta posebna bliskost s Isusom Kristom nastoji se proširiti u bogate prijateljske odnose, jer je celibat, kako kaže papa Franjo, „dar koji, da bi se živio kao posvećenje, zahtijeva zdrave odnose, veze istinskog poštovanja i istinsku dobrotu koja nalazi svoj korijen u Kristu»[20]. Prijateljstvo osobe u celibatu, nasljedujući Isusa Krista, čini Božju

ljubav prisutnom ondje gdje se nalazi: dostupnu i milosrdnu ljubav koja se umnožava za ljude koji su joj bliski. Prijateljstvo koje su, milošću Božjom, pozvani ponuditi pridruženi sinovi i kćeri, ljubav je koja traje kroz vrijeme, ljubav na koju se bez straha može računati, poput one oca ili majke koji su uvijek tu. Ta se ljubav očituje, prije svega, u samoj obitelji: ta jezgra koju čine roditelji, braća i sestre, rođaci i druga rodbina, obično je prvo okruženje u kojem nas Bog poziva da budemo sol i svjetlo (usp. Mt 5, 13-14). Taj se prostor malo po malo širi dok ne dođe do svih ljudi koji prolaze kroz naše živote, a kojima ovo iskreno prijateljstvo nudi čvrsto i bogato tlo na kojem njihovo vlastito sjeme može klijati i hraniti se, rasti zdravo i snažno.

Prijateljstva pridruženih tako često pretpostavljaju odnos autentičnog duhovnog očinstva ili majčinstva, koji su — kako je rekao mons.

Fernando Ocáriz suradniku koji ga je pitao o ovoj temi — „istinska briga za dobro drugih ljudi. Osobina majki je da daju život. Dakle, kako da damo svoj život iz apostolskog celibata? S predanošću, s brigom za druge, s molitvom, s duhom služenja, nastojeći život učiniti ugodnim... Sve je to autentično majčinstvo. To, zajedno s prenošenjem, na ovaj ili onaj način, ovisno o okolnostima, ljubavi Isusa Krista, koji je pravi život (...). To je najveće majčinstvo: prenošenje Isusa Krista“[21].

Korijenje koje hrani dom

Rečeno je da dar celibata, kod onih koji ga prime, povećava sposobnost voljenja drugih i otvaranja u prijateljstvu mnogim ljudima. Tko Kristov celibat učini svojim, nikada nije usamljenik; ali, kao da to nije dovoljno, tko ima zvanje suradnika također se ukorjenjuje u obitelji, u domu, koji je Opus Dei. Suradnicima

„nikada neće nedostajati topline obitelji”, napisao je sveti Josemaría, „jer Djelo uvijek odiše ljubavlju i razumijevanjem sa svakim od svoje djece. Cijeli Opus Dei je dom: jedan dom s jednim loncem»[22].

Kao i svi vjernici Djela, pridruženi doživljavaju pripadnost ovoj obitelji, prije svega, kroz sinovsku ljubav prema svetom Josemariji i njegovim nasljednicima, kojima je Bog dao dar da budu roditelji u Opusu Dei [2, 3]. Dirljivo je vidjeti kako se taj duh sinovstva ukorijenio u prvim članovima, koji su, poznavajući Utemeljitelja, osjetili kako je Bog potaknuo njihove duše na sinovsku pobožnost. To je bio slučaj, na primjer, s Concepción Álvarez, koja je, čak i prije nego što je osobno upoznala svetog Josemariju, bila zaražena osjećajem sinovstva koji je vidjela u drugim ljudima u Djelu, te je napisala jednom od njih: „Zamišljam ogromnu obitelj

sjedinjenu onom ljubavlju prema Ocu, koji se brine za sve (...). I ja ulazim u nju i prisjećam se mnogo toga o Ocu i ono što mu nudim ispunjavam iznad svega, izuzetnom snagom“[24].

Čudo očinstva u Djelu ovjekovječeno je u nasljednicima svetog Josemarije. Iz tog razloga, svaka skupina može osjetiti da su im upućene one riječi kojima je prelat Opusa Dei završio svoje prvo opširno pismo: „Kćeri i sinovi moji, ako se u ovom svijetu, tako lijepom i u isto vrijeme tako izmučenom, netko osjeća sam, neka zna da Otac moli za njega i da ga istinski prati, u općinstvu svetih, i da ga nosi u svom srcu“[25] i u svojoj svakodnevnoj misi [26].

Sretna posljedica želje da budemo djeca je da postanemo braća i sestre. Pripadnost pridruženih nužno se prelijeva u bratstvo koje ih potiče da dobro poznaju druge i njihove

obitelji, da ih vole i brinu za njih te da se prepuste da budu voljeni i paženi od njih[27]. Kristova ljubav koju primamo preko drugih, osobito onih koji dijele isti put, održava nas i tjera prema budućnosti u toj istoj pustolovini; u slučaju suradnika, „također surađujući s numerarijima u skrbi za ostale vjernike Djela"[28]. Bratstvo pridruženih, numerarija i supernumerarija, izvor je radosti, nade i utjehe u nastojanju da se Evandjelje donese svim ljudima[29]. S tom blizinom molitve i konkretnih gesta, prisutnosti kad god je to moguće, živjet ćemo „čudo zajedništva svetih. Sa sigurnošću vjere znamo da smo čak bliži jedni drugima nego što bi značila fizička blizina“[30].

„Djelo...; što je Djelo sada? Pitao se sveti Josemaría, sanjajući iz male sobe u Honduraškom poslanstvu tijekom Španjolskog građanskog rata. Jedva da se nešto vidi; to je uistinu

zrno gorušice. Nekoliko muškaraca, bez ugleda, bez ekonomskog položaja, bez iskustva, na početku života gotovo svi. Ali znamo da će to zrno gorušice iznjedrili na nadnaravnom polju Crkve grm koji će svojom stabljikom, svojim korijenjem i svojim granama prekriti cijeli svijet i u kojem će mnoge ptice putnice potražiti utočište.”[31].

Prošlo je nekoliko desetljeća od te meditacije, a sam sveti Josemaría mogao je djelomično vidjeti ostvarenje tog sna dok je još bio hodočasnik na ovoj zemlji.

Utemeljitelj Opusa Dei također je sanjao da će se u budućnosti broj suradnika udvostručiti od broja numerarija[32]. Približavajući se stotoj obljetnici Djela, možemo zamoliti Gospodina da umnoži zvanja pridruženih sinova i kćeri, poput šuma i „proširenih dolina i vrtova na obalama potoka, poput aloja što ih je Gospodin posadio,

poput cedrova na rubu izvora" (Br 24,5-6), da veću snagu i korijenje djelu širenja Evanđelja na ovoj „njivi Božjoj" (1 Kor 3,9) koja je Crkva.

[1] Usp. biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 28-X-2020, br. 18.

[2] Franjo, Audijencija, 3-V-2023.

[3] Benedikt XVI., Govor, 22-XII-2006.

[4] Ibid.

[5] Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 28-X-2020, br. 22.

[6] Isto, br. 18.

[7] Lázaro Linares, Prije, više i bolje: prikaz mog života u Opusu Dei, Rialp, Madrid 2001., str. 37.

[8] Benedikt XVI., Govor, 22-XII-2006.

[9] Sveti Josemaría, Pismo 27, br. jedanaest.

[10] Biskup Fernando Ocáriz,
Pastoralno pismo, 28-X-2020, br. 18.

[11] Isto, br. 19.

[12] Citirano u Lázaro Linares, Antes,
más y mejor, cit., str. 29.

[13] Sveti Josemaría, Razgovori, br.
114.

[14] Diario de la Estila, 10-VIII-1953.
Citirano u „Opus Dei pridruženi,
priprema i razumijevanje misije.
Španjolska 1950.-1955.”, Studia et
Documenta 15 (2021), str. 143-178;
str. 169.

[15] Ibid.

[16] Sveti Josemaría, Bilješke,
15.9.1962; citirano u Biskup
Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo,
28-X-2020, br. 18.

[17] Biskup Fernando Ocáriz,
Pastoralno pismo, 28-X-2020, br. 18.

[18] Sveti Josemaría, Pismo 6, br. 55; Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 1. studenog 2019., br. dvadeset.

[19] Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 28-X-2020, br. 18.

[20] Franjo, Govor, 17-II-2022.

[21] Biskup Fernando Ocáriz, Homilija u Poznaniu, 23-VI-2022.

[22] Sveti Josemaría, Pismo 27, br. jedanaest; usp. Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 16-II-2023, br. 13.

[23] Usp. Sveti Josemaría, Pismo 6-V-1945, br. 23; Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo 2-14-2017, br. 2.

[24] Pismo Concepción Álvarez Maríji Ampuero, 30. lipnja 1952. Citirano u „Opus Dei pridruženi, priprema i

razumijevanje misije. Španjolska 1950-1955”, cit. str. 168.

[25] Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 14. veljače 2017., br. 33.

[26] Usp. Idem., Pastoralno pismo, 16-II-2023, br. 12; Poruka, 12-VII-2019; usp. Lv. 28,29-30.

[27] Usp. Put, Pastoralno pismo, 16-II-2023, br. 6.

[28] Biskup Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 20-X-2020, br. 18.

[29] Usp., isto, br. 17.

[30] Biskup Fernando Ocáriz, Poruka, 12-VII-2019.

[31] Sveti Josemaría, Razmatranje, 07-25-1937,

[32] Usp. Mons Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 28-X-2020, br. 18.

Santiago Vigo

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/pridruzeni-sinovi-i-kceri-
duboko-korijenje-i-visoke-grane/](https://opusdei.org/hr-hr/article/pridruzeni-sinovi-i-kceri-duboko-korijenje-i-visoke-grane/)
(30.03.2025.)